

دستورالعمل مبارزه با پولشویی در عملیات بیمه‌ای اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و همچنین فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای مواد ۳۱، ۳۲ آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت ۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین نامه‌های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، « دستورالعمل مبارزه با پولشویی در عملیات بیمه‌ای اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی » به شرح ذیل ابلاغ می‌شود:

ماده ۱) اصطلاحات و عبارات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند:

- ۱-۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ مجلس شورای اسلامی.
- ۱-۲- آئین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.
- ۱-۳- شورا: شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع ماده ۴ قانون.
- ۱-۴- دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع تبصره ۱ ماده ۴ قانون.
- ۱-۵- واحد اطلاعات مالی: واحد ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های عملیات مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد؛ به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین‌نامه.
- ۱-۶- واحد مبارزه با پولشویی: واحدی است مستقر در شرکت که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین‌نامه می‌باشد.
- ۱-۷- بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۸- مؤسسه بیمه: هر یک از مؤسسات بیمه مستقیم یا اتکایی که دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی می‌باشند.
- ۱-۹- شرکت: بیمه مرکزی و هر یک از مؤسسات بیمه موضوع بند ۱-۸.
- ۱-۱۰- واحد برون مرزی: دفتر نمایندگی، دلالتی رسمی بیمه و یا شعبه مؤسسه بیمه در خارج از کشور؛
- ۱-۱۱- کشور مقصد: کشور محل استقرار واحد برون مرزی مؤسسه بیمه؛
- ۱-۱۲- عملیات اتکایی خارجی: هر گونه واگذاری ریسک به خارج و یا قبولی ریسک از مؤسسات بیمه خارجی توسط شرکتهای بیمه ایرانی

ماده ۲) شرکت در عملیات اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی خود با کشورهای خارجی، موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و دستورالعمل ها و بخشنامه های مربوط، به طور کامل رعایت گردد.

ماده ۳) شرکت موظف است در خصوص رعایت قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی در معاملات اتکایی خود، به ترتیب زیر اقدام نماید:

- ۳-۱- برنامه های آموزشی لازم را در زمینه مقررات مبارزه با پول شویی و شیوه اجرای وظایف محوله برای کارکنان بخش عملیات اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی خود با هماهنگی دبیرخانه طراحی و اجرا نماید.
- ۳-۲- در عملیات اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی خود (اعم از واگذاری یا قبولی) با دلالت رسمی بیمه و بیمه گران اتکایی خارجی معتبر مستقر در کشورهایی معامله نماید که مقررات مبارزه با پولشویی مطابق استانداردهای بین المللی در آن حاکم باشد.
- ۳-۳- در معاملات خود با کشورها و مناطقی که از سوی دبیرخانه به عنوان مناطق پرخطر از نظر پولشویی اعلام می گردد، مراقبت لازم را بعمل آورد. در این زمینه لازم است گزارش معاملات مذکوره اطلاع واحد اطلاعات مالی برسد.
- ۳-۴- در عملیات اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی با شرکتهای بیمه خارجی، نقل و انتقال پول صرفا از طریق بانکها و صرافی های دارای مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ایران با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

ماده ۴) مؤسسه بیمه ای که دارای واحدهای برون مرزی (اعم از نمایندگی، شعبه یا سایر واحدهای مشابه) می باشد موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و دستورالعمل های مربوط، جهت اجرا به واحدهای مذکور ابلاغ و بر رعایت آن نظارت نماید.

ماده ۵) مؤسسات بیمه موظفند در خصوص رعایت قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی در واحدهای برون مرزی خود در کشورهای مقصد، به ترتیب زیر اقدام نمایند:

- ۵-۱- برنامه های آموزشی لازم را در زمینه مقررات مبارزه با پولشویی و شیوه اجرای وظایف محوله برای کارکنان واحدهای برون مرزی خود با هماهنگی دبیرخانه طراحی و اجرا نمایند.

۲-۵- شرکت در بازرسی های خود از واحدهای برون مرزی موظف است رعایت مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی را مدنظر قرار دهد.

این دستورالعمل در پنج ماده در دوازدهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

دستورالعمل مبارزه با پولشویی در حوزه ارائه خدمات بیمه الکترونیکی

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و همچنین فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل مبارزه با پولشویی در حوزه ارائه خدمات بیمه الکترونیکی» به شرح ذیل ابلاغ می شود:

ماده (۱) اصطلاحات و عبارات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می شوند:

۱-۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ مجلس شورای اسلامی.

۱-۲- آئین نامه: آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.

۱-۳- شورا: شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع ماده ۴ قانون.

۱-۴- دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع تبصره ۱ ماده ۴ قانون.

۱-۵- بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۶- مؤسسه بیمه: هر یک از مؤسسات بیمه مستقیم یا اتکایی که دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی می باشند.

۱-۷- شرکت: بیمه مرکزی و هر یک از مؤسسات بیمه موضوع بند ۱-۶.

۱-۸- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش های

عملیات مشکوک به مراجع ذی ربط را به عهده دارد؛ به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه.

۱-۹- واحد مبارزه با پولشویی: واحدی است مستقر در شرکت که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده دار تکالیف

مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه می باشد.

۱-۱۰- بیمه نامه یا قرارداد بیمه: سندی کتبی مشتمل بر مشخصات و تعهدات بیمه گر و بیمه گذار و شرایط عقد بیمه.

۱-۱۱- بیمه‌گذار: شخص حقیقی یا حقوقی است که مشخصات وی در بیمه‌نامه یا قرارداد بیمه ذکر گردیده و متعهد پرداخت حق بیمه است.

۱-۱۲- الحاقیه: سندی که هر گونه تغییر در بیمه‌نامه یا قرارداد بیمه از طریق آن صورت می‌گیرد و جزء لاینفک بیمه‌نامه محسوب می‌شود.

۱-۱۳- خدمات بیمه‌ای: شامل عرضه بیمه مستقیم و اتکایی، خدمات واسطه‌گری بیمه و خدمات ارزیابی خسارت بیمه‌ای.

۱-۱۴- عرضه‌کننده خدمات بیمه‌ای: شامل بیمه مرکزی، موسسات بیمه مستقیم و اتکایی، نمایندگان بیمه، دلالان رسمی بیمه و ارزیابان خسارت بیمه‌ای.

۱-۱۵- متقاضی خدمات بیمه‌ای: هر شخص حقیقی یا حقوقی یا نماینده قانونی ایشان که برای استفاده از خدمات بیمه‌ای، به عرضه‌کننده خدمات بیمه‌ای مراجعه می‌کند.

۱-۱۶- شناسایی: تطبیق و ثبت مشخصات اظهارشده توسط متقاضی خدمات بیمه‌ای با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل وی علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل در فرم‌های مربوط به متقاضی خدمات بیمه‌ای به هنگام ارائه خدمات.

۱-۱۶-۱- شناسایی اولیه: تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط متقاضی خدمات بیمه‌ای با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط وکیل یا نماینده قانونی، علاوه بر ثبت مشخصات وکیل رسمی یا نماینده قانونی، ثبت مشخصات اصیل.

۱-۱۶-۲- شناسایی کامل: شناسایی دقیق متقاضی خدمات بیمه‌ای به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور در "دستورالعمل شناسایی متقاضیان خدمات بیمه‌ای".

۱-۱۷- شناسه ملی اشخاص حقوقی: شماره منحصر به فردی که بر اساس تصویب‌نامه شماره ۱۶۱۶۹/ت/۳۹۲۷۱ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ هیات محترم وزیران به تمامی اشخاص حقوقی اختصاص می‌یابد.

۱-۱۸- شماره فراگیر اشخاص خارجی: شماره منحصر به فردی که مطابق تصویب‌نامه شماره ۱۶۱۷۳/ت/۴۰۲۶۶ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ هیات محترم وزیران به تمامی اتباع خارجی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران توسط پایگاه ملی اطلاعات اتباع خارجی اختصاص می‌یابد.

۱۹-۱- ساها (سامانه احراز هویت اشخاص): سامانه‌ای مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی است که از طریق ارتباط با پایگاه‌های ذی‌ربط (از قبیل سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شرکت پست، سازمان امور مالیاتی) پاسخ به استعلام شرکت‌ها در مورد احراز هویت اشخاص مختلف و نشانی آن‌ها را تسهیل می‌نماید.

۲۰-۱- معاملات و عملیات بیمه‌ای مشکوک: معاملات و عملیاتی که عرضه‌کنندگان خدمات بیمه‌ای با در اختیار داشتن اطلاعات و با قرائن و شواهد منطقی ظن پیدا می‌کنند که این عملیات به منظور پولشویی انجام می‌شود. تبصره: منظور از قرائن و شواهد منطقی عبارت است از شرایط و مقتضیاتی که یک انسان متعارف را وادار به تحقیق در خصوص منشاء مال و انگیزه انجام عملیات بیمه‌ای می‌نماید.

۲۱-۱- خدمات بیمه الکترونیکی: امکانی است که طی آن آرایه خدمات بیمه‌ای به متقاضی از طریق زیرساخت‌های الکترونیکی به صورت مراجعه غیرحضوری انجام می‌شود.

۲۲-۱- موسسات اعتباری: بانک‌ها (اعم از بانک‌های ایرانی و شعب و نمایندگی بانک‌های خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران)، موسسات اعتباری غیربانکی، تعاونی‌های اعتبار، صندوق‌های قرض‌الحسنه که با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فعالیت دارند.

۲۳-۱- کارت پرداخت: عبارت است از انواع کارت‌های فیزیکی یا مجازی صادر شده توسط موسسات اعتباری که به دارنده آن امکان پرداخت و یا انتقال وجه به شخص دیگر را فراهم می‌سازد.

۲۴-۱- ابزار شناسایی: عبارت است از شناسه اطلاعاتی (الکترونیکی)، فیزیکی یا ترکیبی از هر دو که با استفاده از آن مشتری نسبت به اخذ خدمات الکترونیکی از درگاه‌های غیرحضوری اقدام می‌نماید.

۲۵-۱- ابزار پذیرش: عبارت است از دستگاهی فیزیکی یا سامانه‌ای الکترونیکی که می‌توان با استفاده از یک یا چند نوع ابزار شناسایی نسبت به انجام عملیات و اخذ خدمات اقدام نمود. ابزار پذیرش می‌تواند فیزیکی (مانند خودپرداز و یا پایانه‌های فروش) و یا مجازی (مانند درگاه‌های اینترنتی شرکتهای بیمه) باشد.

۲۶-۱- مراجعه حضوری: عبارت است از مراجعه متقاضی به عرضه‌کنندگان خدمات بیمه‌ای برای دریافت خدمات بیمه‌ای.

۲۷-۱- مراجعه غیرحضوری: عبارت است از مراجعه متقاضی با انواع ابزارهای پذیرش از طریق ابزار شناسایی و بدون مرادده با نیروی انسانی.

ماده ۲) صدور هرگونه ابزار شناسایی باید پس از شناسایی کامل متقاضی و ثبت تطبیقی مشخصات هویتی با مشخصات ابزار شناسایی صورت پذیرد.

ماده ۳) به منظور دریافت ابزارهای شناسایی، حضور متقاضی و شناسایی اولیه وی ضرورت دارد.

ماده ۴) مسئولیت استفاده و حفاظت از ابزارهای شناسایی صرفاً به عهده متقاضی است. وی باید تعهد دهد که هیچ شخصی غیر از وی، از ابزار شناسایی استفاده نخواهد کرد. در غیر این صورت علاوه بر توقف ارائه خدمات، مطابق قوانین با وی برخورد خواهد شد.

ماده ۵) واریز وجوه در خدمات الکترونیکی، منحصراً از طریق حساب معرفی شده متقاضی نزد یکی از مؤسسات اعتباری امکان پذیر است.

ماده ۶) سامانه الکترونیکی مورد استفاده برای انجام معاملات و ارائه خدمات الکترونیکی، باید امکان ثبت، نگهداری و تهیه گزارش از سابقه تمامی عملیات متقاضیان را داشته باشد.

ماده ۷) شرکت موظف است سیستم‌های نرم‌افزاری خود را بگونه‌ای طراحی و پیاده‌سازی نماید تا امکان استفاده از سامانه ساها برای استعلام صحت اطلاعات هویتی و کدپستی محل سکونت اشخاص حقیقی و حقوقی وجود داشته باشد.

ماده ۸) شرکت موظف است در تمامی نرم افزارهای کاربردی (صدور و پرداخت خسارت)، سامانه‌ها و سیستم های اطلاعاتی که عملیات بیمه ای و مالی در آنها ثبت می شود، محل لازم برای درج شماره های معتبر (شماره ملی، شناسه ملی و شماره فراگیر اتباع بیگانه) و کد پستی را پیش بینی نموده و امکان جستجو بر اساس شماره های مذکور را در نرم افزارها فراهم نماید.

ماده ۹) شرکت موظف است در مراجعات غیرحضورى متقاضى خدمات بیمه ای، هویت وی را از طریق ابزارهای شناسایی با اطلاعات شناسایی متقاضی خدمات بیمه ای تطبیق دهد.

تبصره: شناسایی اولیه متقاضی خدمات بیمه ای به صورت الکترونیکی در مواردی که وی از گواهی های امضای دیجیتال صادرشده توسط مراکز گواهی دیجیتال معتبر دارای مجوز از مرکز صدور گواهی ریشه وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا ارسال اسناد و مدارک لازم برای شناسایی استفاده نماید، بلامانع است.

ماده ۱۰) مؤسسات بیمه موظفند تمهیدات لازم را به منظور طراحی و اجرای سامانه های اطلاعاتی زیر فراهم نمایند:

- بانک جامع اطلاعات بیمه گذاران و بیمه شدگان.

- بانک اطلاعاتی جامع مؤسسين، سهامداران شرکت‌های بیمه، نمایندگان و دلان رسمی آنها.

ماده ۱۱) شرکت موظف است سامانه جامع اطلاعاتی بیمه‌نامه بار را به گونه‌ای فراهم نماید تا امکان استعلام برخط مراجع ذی‌ربط از این سامانه وجود داشته باشد.

ماده ۱۲) بیمه مرکزی موظف است بانک‌های اطلاعاتی طراحی شده در مواد ۱۰ و ۱۱ را در اختیار واحد اطلاعات مالی قرار دهد. شرکت نیز موظف است اطلاعاتی را که واحد اطلاعات مالی در راستای مبارزه با پولشویی از آنها تقاضا می‌نماید در اختیار آن واحد قرار دهد.

این دستورالعمل در دوازده ماده و دو تبصره در دوازدهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

بیمه دی